

نگاه New York Times، نیویورک

پس زدن و پیش کشیدن

دولت آمریکا تحت نام کمک‌های بشر دوستانه، ارتباط تجاری قابل توجهی با ایران دارد.

با وجود تشدید تحریم‌های آمریکا علیه ایران و ممنوعیت‌های تجارت با این کشور در دهه گذشته، گزارش‌های جدید نشان داده‌اند دولت ایالات متحد در این ملت حدود ۱۰ هزار مجوز به شرکت‌های آمریکایی برای تجارت با ایران صادر کرده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا با صدور این مجوزها برای بسیاری از شرکت‌ها، از کرفت فود گرفته تا پپسی و بسیاری از بانک‌های بزرگ آمریکایی، به آنها اجازه داده است با ایران و کشورهای که به اتهام حمایت از تروریسم در لیست سیاه ایالات متحد قرار گرفته‌اند، تجارت‌های میلیارد دلاری داشته باشند.

بسیاری از این مجوزها تحت پوشش قانونی صادر شده‌اند که یک دهه پیش به تصویب رسید - مبنی بر این که کالاهای کشاورزی و کمک‌های بشر دوستانه دارویی و پزشکی از تحریم معاف‌اند. اما این قانون، به اصرار گروه‌های کشاورزی و صنعتی به قدری گسترده تدوین شده که سیگار، آدامس ریگلی، هات سس لوییزیانا، داروهای کاهش وزن، مکمل‌های بدن سازی و تجهیزات ورزشی را جزو کمک‌های بشر دوستانه مجاز قرار داده است.

صدها مجوز دیگر هم با هدف برآوردن اهداف سیاست خارجی آمریکا به تصویب رسیده‌اند که معاملاتی

در راستای کمک به کاهش قحطی و خشکسالی در کره شمالی و توسعه اتصالات اینترنت در ایران از آن جمله‌اند. البته بررسی‌ها حاکی از مواردی هستند که منافع سیاست خارجی آمریکا چندان در آنها مشهود نیستند. به عنوان نمونه، به یک شرکت آمریکایی اجازه داده شده در یک مناقصه پروژه خط لوله که به ایران کمک می‌کند گاز طبیعی خود را به اروپا بفروشد، شرکت کند. این موافقت در شرایطی صورت گرفته است که دولت آمریکا، پیش‌تر مخالفت خود را با چنین پروژه‌هایی اعلام کرده بود.

دیپلماسی استثنا

معاون وزارت خزانه‌داری آمریکا در امور تروریسم و اطلاعات مالی، در مصاحبه‌ای اعلام کرده است، متمرکز شدن بر استثنائاتی از این دست، از پرداختن به اصل مطلب جلوگیری می‌کند. استوارت لوی تأکید کرده که تردیدی در مورد جدیت آمریکا در این امر وجود ندارد. در واقع، این استنهاها در مقابل کل نیروی تحریم‌های تجاری آمریکا، وزنه تعادل بسیار کوچکی به شمار می‌روند.

اما از آنجایی که دولت آمریکا تلاش می‌کند فشار بر ایران را تشدید کند، نگرانی برخی دیپلمات‌ها و کارشناسان امور خارجه آن کشور این است که آمریکا حتی با فروش

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۷۰ رقابت پکر، بازار پکر

۷۰ تحریم و قدرت

۷۱ روزشمار نگاه جهان

اقدام کم‌اهمیتی که هیچ گونه کاربرد نظامی ندارند، اقتدار دیپلماتیک خود را لکه‌دار می‌کند.

به علاوه، در کشورهای همچون ایران که دولت بر بیشتر بخش‌های اقتصاد نظارت دارد، جدا کردن کالاهایی که برای کمک به مردم ارسال می‌شوند از کالاهایی که به توسعه دولت کمک می‌کنند، کار مشکلی است. در واقع، علیرغم این که خریداران کالاهای آمریکایی باید به دقت مورد بررسی قرار بگیرند، اسناد نشان می‌دهند آمریکا مجوز فروش مواد غذایی لوکس را به فروشگاه‌های زنجیره‌ای تحت مالکیت بانک‌هایی صادر کرده که در لیست سیاه قرار گرفته‌اند.

اجرای تحریم‌های اعلام شده از سوی آمریکا بر عهده دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری این کشور است که می‌تواند با راهنمایی از وزارت امور خارجه استثنائاتی را اعمال کند.

در برخی موارد، مجوزهای صادر شده با تغییر شرایط دیپلماتیک همگام نبوده‌اند. به عنوان مثال، شرکت‌های آمریکایی در مقطعی مجوز داشتند لباس‌های ارزان قیمت و فولاد از کره شمالی وارد کنند. این مجوزها در راستای وعده دولت کره شمالی مبنی بر عقب نشینی از برنامه سلاح هسته‌ای بود که با این که از عمل به آن سر باز زد، این ممنوعیت‌ها به وضع سابق بازنگشتند.

استوارت لوی خاطر نشان کرده است که تجارت آمریکا با ایران بسیار کمتر از تجارت چین یا اروپا با این کشور بوده، به گونه‌ای که در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۰ آمریکا تنها ۰/۲ درصد صادرات به ایران داشته است. وی افزوده، این که تعریف کنگره آمریکا از کمک‌های بشر دوستانه بسیار گسترده است، خود جای سؤال دارد، اما این امر می‌تواند استدلالی باشد بر این که آمریکا با دولت ایران مخالف است، نه مردم آن. ■